

Ce este un Coronavirus de tip nou? Cum să te protejezi împotriva acestei infecții ? Întrebări și răspunsuri!!!

Ce este un coronavirus?

Coronavirusurile sunt o familie mare de virusuri, găsite atât la animale, cât și la oameni. Unele infectează oamenii și sunt cunoscute pentru faptul că provoacă boli, de la o răceală obișnuită până la așa boli grave ca sindromului respirator din Orientul Mijlociu (MERS) și Sindromul respirator acut sever (SARS).

Ce este un coronavirus ”nou”?

Un coronavirus nou (COVID-19) este o tulpină nouă de coronavirus care nu a fost identificată mai înainte la oameni. Noul coronavirus, în prezent denumit COVID-19 nu fusese depistat înainte de raportarea focarului din Wuhan, China în decembrie 2019.

Cât de periculos este?

Ca și în cazul altor boli respiratorii, infectarea cu COVID-19 poate cauza simptome ușoare, inclusiv nasul înfundat, gâtul inflammat, tuse și febră. Poate fi mai grav pentru unele persoane și poate duce la pneumonie sau dificultăți de respirație. Mai rar, boala poate fi fatală. Persoanele în vârstă și persoanele cu afecțiuni preexistente (cum ar fi, diabet și boli cardiace) par să fie mai vulnerabili la îmbolnăvirea gravă cu virusul.

Poate COVID-19 să fie transmis de la persoană la persoană?

Da, COVID-19 cauzează boli respiratorii și poate fi transmis de la persoană la persoană, de regulă, după contactul strâns cu pacientul infectat, de exemplu, într-o gospodărie, loc de muncă, sau centru medical.

Ce pot face ca să mă protejez?

- Spală-te pe mâini des cu un produs de mâini pe bază de alcool sau cu săpun și apă
De ce? Spălatul pe mâini cu un produs de mâini pe bază de alcool sau cu săpun ucide virusul, dacă acesta se află pe mâinile tale.
- Menține distanța socială – menține distanța de cel puțin 1 metru între tine și alte persoane, mai ales cele care tușesc, strănută și au febră.
De ce? Atunci când persoana infectată cu o boală respiratorie, cum ar fi COVID-19, tușește sau strănută, ea proiectează picături mici care conțin virusul. Dacă ești prea aproape, poți inhala virusul.
- Nu îți atinge gura, nasul și ochii cu mâna.
De ce? Mâinile se ating de multe suprafețe care pot fi contaminate cu virusul. Dacă îți atingi ochii, nasul sau gura cu mâinile contaminate, poți transfera virusul de pe suprafață la tine.
- Dacă ai febră, tușești sau îți este greu să respiri, adresează-te timpuriu la medic. Spune-i prestatorului tău de servicii de sănătate dacă ai călătorit într-o zonă în China unde a fost raportat COVID-19, sau dacă ai fost în contact strâns cu cineva care s-a deplasat din China și are simptome respiratorii.
De ce? Ori de câte ori ai febră, tușești sau ți-e greu să respiri este important să te adresezi la medic prompt, dat fiind că aceasta s-ar putea datora unei infecții respiratorii sau altei afecțiuni grave. Simptomele respiratorii cu febră au un șir de cauze și, în funcție de istoricul tău personal al călătoriilor și de circumstanțe, COVID-19 ar putea fi una dintre ele.
- Dacă ai simptome respiratorii ușoare și nu ai călătorit în China sau pe teritoriul ei, aplică cu grijă igiena respiratorie și de mâini de bază și stai acasă până când te recuperezi, dacă este posibil.

Să port mască ca să mă protejez?

Purtatul unei măști medicale poate contribui la limitarea răspândirii unor boli respiratorii. Totuși, doar purtatul măștii nu este garantat că va stopa infecțiile și trebuie combinat cu alte măsuri de prevenție, inclusiv igiena de mâini și respiratorie și evitarea contactului strâns – cel puțin distanța de 1 metru între tine și alte persoane.

Cine se poate infecta cu acest virus?

Persoanele care locuiesc sau călătoresc într-o zonă unde circulă virusul COVID-19 pot fi expuși riscului de infectare.

Lucrătorii medicali care îngrijesc persoane care s-au îmbolnăvit de COVID-19 sunt expuși unui risc mai mare și trebuie să se protejeze prin proceduri adecvate de prevenire și control al infecției.

OMS monitorizează în mod continuu epidemiologia acestui focar pentru a înțelege mai bine unde circulă virusul și cum oamenii se pot proteja de infecție. Pentru mai multe informații, vezi situația cea mai recentă, oferită de

OMS: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>

Cum se răspândește virusul?

Noul coronavirus este un virus respirator care se răspândește în primul rând prin contactul cu o persoană infectată prin picăturile respiratorii generate atunci când persoana, de exemplu, tușește sau strănută, sau prin picături de salivă sau scurgeri nazale. Este important ca toți să practice o igienă respiratorie bună. De exemplu, strănută și tușește în cotul îndoit, sau folosește un șervețel și aruncă-l imediat într-o ladă de gunoi închisă. De asemenea, este important ca persoanele să-și spele mâinile regulat fie cu un produs de mâini, bazat pe alcool, fie cu săpun și apă.

Cât de mult supraviețuiește virusul pe suprafețe?

Încă nu se știe cât de mult virusul COVID-19 supraviețuiește pe suprafețe, deși informațiile preliminare sugerează că virusul poate supraviețui câteva ore. Aplicarea unor dezinfectanți simpli pot ucide virusul, astfel eliminând posibilitatea acestuia de a infecta în continuare persoanele.

Care este deosebirea între îmbolnăvirea cauzată de infecția COVID-19 , gripă sau o răceală?

Persoanele infectate cu COVID-19 , gripă sau o răceală în mod tipic dezvoltă simptome respiratorii, cum ar fi febră, tuse și scurgeri nazale. Deși multe simptome sunt la fel, ele sunt cauzate de diferite virusuri. Din cauza similarității acestora, poate fi greu de identificat boala doar în baza simptomelor. De aceea, sunt necesare testele de laborator pentru a confirma dacă cineva are COVID-19 .

Persoanele care tușesc, au febră sau dificultăți de respirație trebuie să se adreseze timpuriu la medic. Pacienții trebuie să informeze prestatorii de servicii medicale dacă au călătorit în decursul a 14 zile înainte de dezvoltarea simptomelor sau dacă s-au aflat în contact strâns cu cineva care este bolnav cu simptome respiratorii.

Cât durează perioada de incubare?

Perioada de incubare este intervalul de timp între infectare și apariția simptomelor clinice ale bolii. Estimările actuale ale perioadei de incubare variază între 2 și 11 zile, și aceste estimări vor fi îmbunătățite cu apariția mai multor date. În baza informațiilor despre alte boli cauzate de coronavirus, cum ar fi MERS și SARS, perioada de incubare a COVID-19 ar putea fi până la 14 zile.

Poți să te molipsești de COVID-19 de la o persoană care nu prezintă nici un simptom?

Înțelegerea intervalului în care pacienții infectați pot răspândi virusul altor persoane este critică pentru întreprinderea acțiunilor de control. Sunt necesare informații medicale detaliate de la persoanele infectate pentru a determina intervalul infecțios al COVID-19 . Potrivit rapoartelor recente, ar putea fi posibil ca persoanele infectate cu COVID-19 să fie molipsitoare înainte de a manifesta simptome semnificative. Totuși, în baza datelor actualmente disponibile, persoanele care au simptome cauzează majoritatea răspândirii virusului.

Există vreun medicament specific pentru prevenirea sau tratarea COVID-19 ?

La zi, nu există medicamente specifice recomandate pentru prevenirea sau tratarea noului coronavirus. Totuși, cei infectați cu COVID-19 trebuie să primească îngrijire adecvată pentru ameliorarea și tratarea simptomelor, iar cei care suferă de afecțiune gravă trebuie să primească îngrijire de sprijin optimizată. Unele tratamente specifice se află în proces de cercetare și vor fi testate prin intermediul studiilor clinice intervenționale. OMS contribuie la coordonarea eforturilor pentru elaborarea medicamentelor pentru tratarea COVID-19 cu un șir de parteneri.

Dacă vrei să te protejezi de infectarea cu noul coronavirus, trebuie să menții igiena mâinilor și respiratorie de bază, să practici alimentarea sigură și să eviți contactul strâns, ori de câte ori este posibil, cu orice persoană care manifestă simptome de boală respiratorie, cum ar fi tusea sau strănutul.

Următoarele măsuri **nu sunt** recomandate în mod specific ca remedii pentru COVID-19 , dat fiind că nu sunt eficiente pentru a te proteja și pot chiar fi dăunătoare:

- Administrarea vitaminei C
- Fumatul
- Consumul ceaiurilor de ierburi tradiționale
- Purtatul mai multor măști pentru maximizarea protecției
- Automedicația, cum ar fi administrarea antibioticelor

În orice caz, dacă ai febră, tușești și ți-e greu să respiri, adresează-te la medic cât de curând pentru a reduce riscul de dezvoltare a unei infecții mai grave și neapărat informează-ți prestatorul de servicii medicale despre călătoriile recente.

Ce trebuie să faci dacă ai călătorit într-o țară unde există îmbolnăviri cu COVID-19?

Fiecare persoană revenită în țară este îndemnată să apeleze Linia Verde a Agenției Naționale de Sănătate Publică: 080012300, în cazul în care prezintă următoarele simptome:

- febră
- tuse
- rinoree (nas curgător)
- dificultăți de respirație.

Până în prezent, nu există niciun medicament specific recomandat pentru prevenirea sau tratarea infecției cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Cu toate acestea, cei infectați cu virus ar trebui să primească îngrijiri adecvate pentru ameliorarea și tratarea simptomelor, iar cei cu boli grave ar trebui să beneficieze de îngrijire optimă de susținere.

Unele tratamente specifice sunt în curs de investigare și vor fi testate prin studii clinice.

#Coronavirus

Există medicamente specifice pentru prevenirea sau tratarea infecției cu coronavirusul de tip nou?

Persoanele de toate vârstele pot fi infectate cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Persoanele în vârstă și persoanele cu afecțiuni medicale preexistente (precum astmul, diabetul zaharat, bolile de inimă) par să fie mai vulnerabile la îmbolnăvirea severă provocată de virus. OMS recomandă persoanelor de toate vârstele să ia măsuri pentru a se proteja de virus, de exemplu, urmând o igienă bună a mâinilor și o igienă bună a respirației.

#Coronavirus

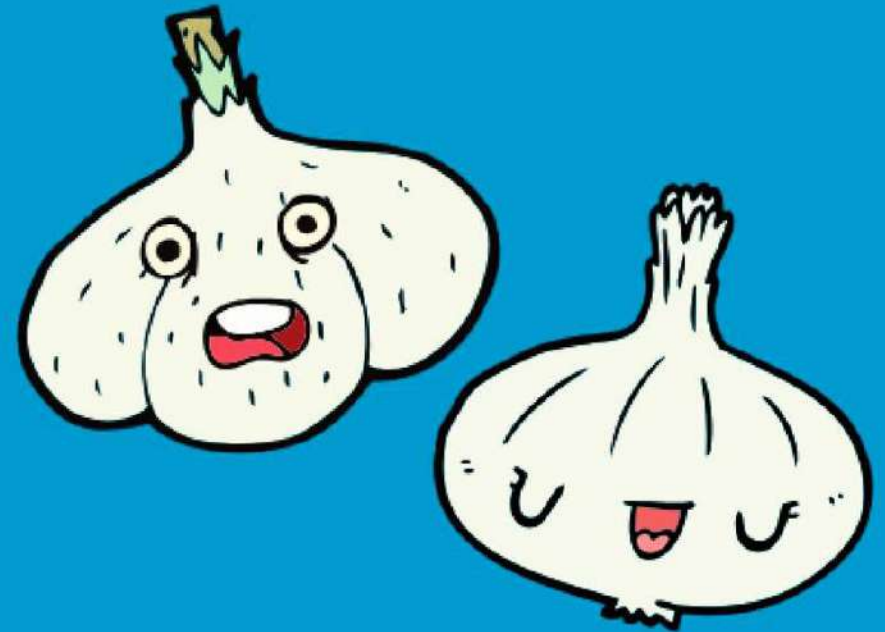
Coronavirusul de tip nou afectează persoanele în vârstă sau sunt susceptibili

Usturoiul este un aliment sănătos care poate avea unele proprietăți antimicrobiene. Cu toate acestea, nu există dovezi din focarul actual potrivit căruia consumul de usturoi a protejat oamenii de infecția cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Consumul usturoiului poate preveni infecția cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV)?

Uleiul de susan nu ucide coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Există câțiva dezinfectanți chimici care pot ucide 2019-nCoV pe suprafețe. Acestea includ dezinfectanți pe bază de înălbitor / clor, solvenți eterici, etanol 75%, acid peracetic și cloroform.

Cu toate acestea, acestea au un impact mic sau deloc asupra virusului dacă le pui pe piele sau sub nas. Poate fi chiar periculos să pui aceste substanțe chimice pe pielea ta.

Aplicarea uleiului de susan împiedică coronavirusul de tip nou (2019-nCoV) să intre în organism?

Nu există dovezi că spălarea regulată a nasului cu soluție salină a protejat oamenii de infecțiile cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Există câteva dovezi limitate că spălarea regulată a nasului cu soluție salină poate ajuta oamenii să se recupereze mai rapid de răceala obișnuită. Cu toate acestea, clătirea regulată a nasului nu previne infecțiile respiratorii.

Poți curăța în mod regulat nasul cu soluție salină pentru a preveni infecția cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV)?

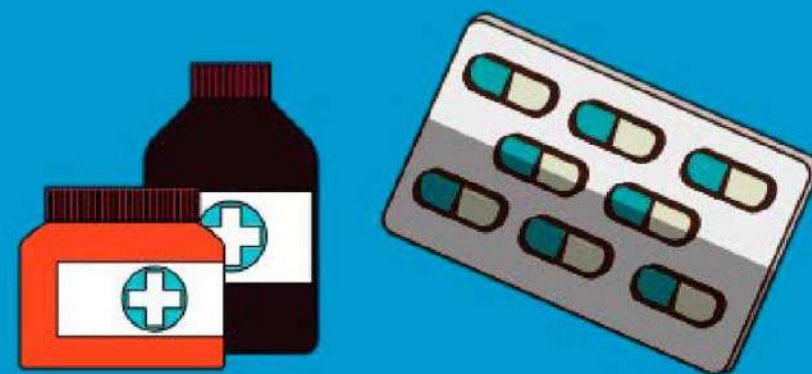

Nu, antibioticele nu funcționează împotriva virusurilor, numai a bacteriilor.

Coronavirusul de tip nou (2019-nCoV) este un virus și, prin urmare, antibioticele nu trebuie utilizate ca mijloc de prevenire sau tratament.

Cu toate acestea, dacă sunteți spitalizat pentru 2019-nCoV, este posibil să primiți antibiotice, deoarece este posibilă o coinfecție bacteriană.

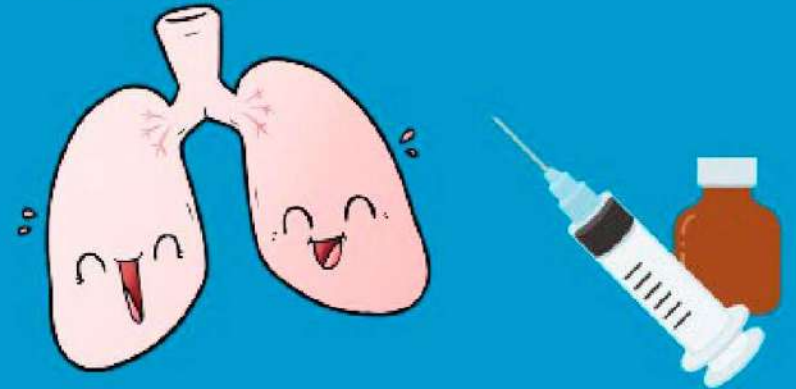
Antibiotice sunt eficiente în prevenirea și tratarea coronavirusului de tip nou?

Nu. Vaccinurile existente împotriva pneumoniei, cum ar fi vaccinul pneumococic și Haemophilus influenza tip B (Hib) nu oferă protecție împotriva coronavirusului de tip nou (2019-nCoV). Virusul este atât de nou și diferit, încât are nevoie de propriul său vaccin. Cercetătorii încearcă să dezvolte un vaccin împotriva 2019-nCoV, iar OMS le susține eforturile. Deși aceste vaccinuri nu sunt eficiente împotriva 2019-nCoV, vaccinarea împotriva bolilor respiratorii este recomandată pentru a vă proteja sănătatea.

Vaccinurile existente împotriva pneumoniei protejează împotriva coronavirusului de tip nou (2019-nCoV)?

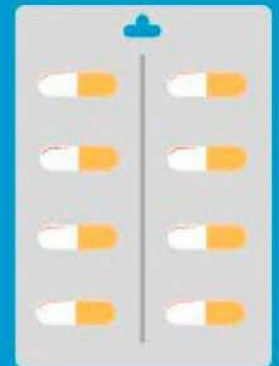
Scanerile termice sunt eficiente în detectarea persoanelor care au dezvoltat febră (adică au o temperatură corporală mai mare decât cea normală) din cauza infecției cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV). Cu toate acestea, nu pot detecta persoane infectate, dar care încă nu prezintă febră. Acest lucru se datorează faptului că durează între 2 și 10 zile înainte ca persoanele infectate să se îmbolnăvească și să dezvolte febră.

Cât de eficiente sunt scanerile termice în detectarea persoanelor infectate cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV)?

Nu există încă dovezi care să spună că oseltamivir poate vindeca infecția cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV). OMS lucrează în regim de urgență cu cercetătorii și medicii din întreaga lume pentru a investiga posibilele tratamente pentru virus. Aceasta include examinarea dacă medicamentele antivirale existente au un impact asupra virusului. Cu toate acestea, această activitate este încă la un stadiu incipient și nu au fost făcute recomandări.

Tratamentul cu oseltamivir vindecă infecția cu coronavirusul de tip nou (2019-nCoV)?

Inspirarea fumului și a gazului dintr-un foc de artificii sau petarde este periculos și nu ucide coronavirusul de tip nou (2019-nCoV).

Fumul de la artificii și petarde conține dioxid de sulf, un gaz ușor toxic la care unii oameni sunt alergici. Îți poate irita ochii, nasul, gâtul și plămâni și chiar ar putea provoca un atac de astm.

De asemenea, riscați să suferiți arsuri, dacă sunteți aproape de un foc de artificii pentru a respira fumul său.

Fumul, gazele de artificii și petarde pot preveni 2019-nCoV?

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

Evitați călătoriile
dacă aveți febră și tuse.

Dacă aveți febră, tuse și dificultăți de respirație,
solicitați de urgență asistența medicală,
și informați personalul medical
despre istoricul călătoriilor.

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

Dacă vă îmbolnăviți în timpul călătoriei,
informați echipajul și solicitați cât mai
curând asistență medicală.

Dacă solicitați asistență medicală,
informați personalul medical
despre istoricul călătoriilor.

World Health
Organization

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

Evitați contactul apropiat cu persoanele care tușesc sau au semne de febră.

Curățați cât mai des mâinile cu o soluție pe bază de alcool sau apă și săpun.

Evitați atingerea ochilor, a nasului sau a gurii.

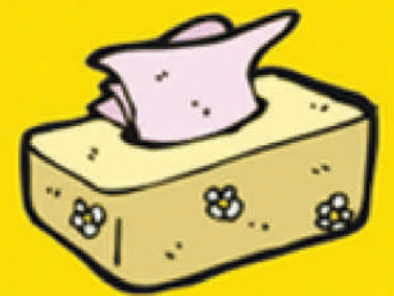

World Health
Organization

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

Când tușiți sau strănutați, acoperiți-vă gura și nasul cu un șervețel sau cu pliul cotului – aruncați șervețelul imediat și spălați-vă pe mâini.

Dacă decideți să purtați mască de protecție igienică, asigurați-vă că aceasta vă acoperă nasul și gura – evitați atingerea măștii în timp ce o purtați.

Imediat după utilizare, aruncați masca și spălați-vă pe mâini.

World Health
Organization

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE!

În ultimele **14** zile,
dacă ați călătorit în **CHINA**
sau alte zone afectate de
coronavirus și dacă aveți oricare
din următoarele **simptome**:

За последние **14** дней,
если вы путешествовали
в **КИТАЙ** или другие
зоны пораженные
коронавирусом и если у
вас есть какие-либо из
следующих **СИМПТОМОВ**:

In the last **14** days,
if you have traveled
to **CHINA** and other
affected areas by
coronavirus and if you
have any of the following
symptoms:

Лихорадка
Fever

FEBRĂ

Кашель
Cough

TUSE

Насморк
Runny Nose

RINOREE

Затрудненное дыхание
Breathing Difficulties

**DIFICULTĂȚI
DE RESPIRAȚIE**

Luăți legătura cu angajații Poliției de Frontieră

- Информировать сотрудников Пограничной Полиции
- Contact Border Police employees

Apelați la Unitatea de Asistență Medicală a Aeroportului:

- Позвоните в службу Медицинской Помощи Аэропорта:
- Call the Medical Service of Airport:

Sunați la **LINIA VERDE** a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică:

- Позвоните в «ЗЕЛЕНУЮ ЛИНИЮ» Национального Агентства Общественного Здоровья:
- Call the **GREEN LINE** of the National Agency for Public Health:

+373 22 525482

0 80012300

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

World Health
Organization

Când purtăm masca?

✓ **Da**, dacă ai simptome respiratorii – tuse, dificultăți de respirație.

✓ **Da**, dacă îngrijești de persoane cu simptome respiratorii.

✓ **Da**, dacă ești lucrător medical și oferi asistență medicală persoanelor cu simptome respiratorii.

✗ **NU** este nevoie de mască pentru populația generală care nu are simptome respiratorii.

Protejați-i pe cei din jur de infecții

Acoperiți **nasul și gura** cu un șervețel sau cu pliul cotului atunci când tușiți sau strănutați. Aruncați imediat șervețelul și spălați-vă pe mâini.

Aruncați imediat șervețelele folosite în coșuri de gunoi cu capac.

Spălați-vă pe mâini cu apă și săpun sau folosiți o soluție pe bază de alcool atunci când tușiți sau strănutați, sau îngrijiți de o persoană bolnavă.

World Health
Organization

Spălați-vă pe mâini!

Spălați-vă pe mâini cu săpun și apă curgătoare când sunt vizibil murdare.

Dacă mâinile nu sunt vizibil murdare, curățați-le frecvent cu soluție pe bază de alcool sau cu săpun și apă.

World Health
Organization

Protejați-vă pe dvs. și pe cei din jur de infecții

Spălați-vă pe mâini!

- după ce ați strănutat sau tușit
- după ce ați îngrijit de o persoană bolnavă
- până, în timpul și după gătitul mâncării
- până a lua masa
- după ce ați folosit toaleta
- când mâinile sunt vizibil murdare
- după ce ați contactat cu animalele sau excrementele acestora

**World Health
Organization**

**Este sigur
să primim o scrisoare
sau un colet din China?**

**Da, este sigur.
Persoanele care primesc
pachete din China
nu riscă să contracteze
2019-nCoV.**

**Din analizele anterioare,
știm că coronavirusurile
nu supraviețuiesc mult timp
pe suprafața obiectelor,
cum ar fi scrisorile sau pachetele.**

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU SĂNĂȚATEA PUBLICĂ

World Health
Organization

Reduceți riscul infecției cu coronavirus:

Curățați mâinile cu apă și săpun
sau cu o soluție pe bază de alcool.

Acoperiți nasul și gura cu un șervețel
sau cu pliul cotului atunci când tușiți
sau strănutați.

Evitați contactul direct cu
persoanele care au simptome de
gripă sau răceală.

Gătiți bine carnea și ouăle.

Evitați contactul neprotejat
cu animalele vii
(sălbatică și domestice).

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

World Health
Organization